

Tweemaandelijke uitgave Protestantse Gemeente Wassenaar • nr. 26 • juni/juli '16 • www.pkn-wassenaar.nl

In dit nummer

Pagina 3:

Reis naar Chanka

Begin 2017 staat er een reis gepland naar Chanka, Ethiopië, waarvoor mensen zich kunnen aanmelden nu het globale programma bekend is.

Pagina 3:

Dodenherdenking

Ruim zeshonderd kaarsjes werden er aangestoken door leden van de Raad van Kerken op 4 mei in kerk De Goede Herder.

Pagina 4:

Toekomst kerk

"Het gaat om vernieuwing en dat gaat stapsgewijs," zegt AKR-preses Henk Meeldijk over het rapport over de toekomst. Een interview.

Pagina 6:

Profiel

Gemeenteleden Paul en Dorottya Koster vertellen wat de kerk voor hen betekent. "We willen er echt deel van uitmaken."

Pagina 7:

Kinderkunstproject

David (herder en koning) staat centraal tijdens het jaarlijkse kinder-kunstproject van de Messiaskerk. Ook drie Wassenaarse scholen doen mee.

Gevlekte pracht

Gerard Manley Hopkins

Glorie zij God voor bontigheid,
voor hemelen, marmerend als koeiehid;
voor bloemsproetjes, uitgestippeld op vlugge forellen;
vers vonkgepoft kastanje-herfstlicht; vinkvlerk; wijd
landschap siergekaveld: eg - ploeg - braak geruit,
en alle beroepen, hun gerei, tuig, toestellen.

Ieder net ander, zeldzaam, eigenaardig ding;
alles wat grillig uitschift (en wie weet hoe uit?)
In snel, sloom; zoet, zuur; hel, gedoofd;
Hij vadert voort boven verandering:
Hij zij geloofd

Uit: *Het Nieuwe Liedboek*, p. 1516

De minder fraaie kant van Maarten Luther

Vijfhonderd jaar protestantisme in 2017

In 2017 is het vijfhonderd jaar geleden dat Maarten Luther zijn 95 stellingen op de deur van de slotkapel van Wittenberg spijkerde. Dit luidde het begin van het protestantisme in. 2017 wordt dan ook het Lutherjaar. Ook in onze gemeente zullen we daar bij stilstaan.

Door Jilles de Klerk

In onze gemeente staat op zondag 26 maart 2017 in de Dorpskerk een voorstelling gepland met de titel: *Hier sta ik: dansen en vechten met Maarten Luther* van Kees van der Zwaard. Een maand eerder houdt ds. Marthe de Vries een koorruïne-lezing over de betekenis van Luther. U hoort er te zijner tijd meer over.

Distantiëren

Al deze aandacht is terecht, want Luther heeft voor enorme veranderingen in de kerk en de samenleving van West-Europa gezorgd. In de aanloop naar het Lutherjaar werd recentelijk ook aandacht gevraagd voor een minder fraaie kant van hem: zijn uitspraken over Joden in *Over de Joden en hun leugens* (1543). Luther roept daarin op om synagogen in brand te steken, huizen van Joden af te breken en hen op te pakken en naar werkkampen te sturen. Ik schrijf dit op 4 mei van dit jaar, de dag waarop we de slachtoffers

Detail Engelenraam in de Dorpskerk van Wassenaar

van de Tweede Wereldoorlog herdenken. Onder hen miljoenen Joden. Onthutsend en schokkend als je dan die woorden van Luther leest.

Discussie

Een aantal Joodse rabbijnen en organisaties heeft met het oog op het Lutherjaar de Protestantse Kerk dan ook gevraagd

zich expliciet van deze uitspraken van Luther te distantiëren. Dagblad *Trouw* meldde dat van de kerk excuses werden geëist. Dat bleek onjuist ('afstand nemen van' is iets anders dan 'excuses aanbieden voor'), maar het leidde wel tot hevige discussie.

>> Lees verder op pagina 3

Over Bijbelse en juridische contracten

In Bijbelverhalen zijn contracten nooit zo maar juridische overeenkomsten. Ze houden altijd een belofte in en zijn een beeld dat naar de toekomst wijst. Kees Mos preekte hierover op 10 april naar aanleiding van het rapport over de toekomst van de kerk dat de drie wijkgemeenten dit voorjaar accepteerden.

Door Kees Mos

Het contract dat Jeremia sluit in hoofdstuk 32 om een akker te kopen, is een goed voorbeeld van wat een contract is in de taal en de wereld van de Bijbel. In zijn gewone juridische betekenis is het contract dat Jeremia sluit waardeloos. De vijand staat op het punt de stad in te nemen. De akker die hij koopt, kan hij niet eens in ogenschouw nemen. Laat staan dat hij hem ooit zal kunnen bewerken. Maar het beeld is duidelijk. Hij zegt als profeet niet alleen dat er een andere tijd zal komen, hij leeft er ook naar. Met het contract laat hij zien hoe het straks zal zijn.

Dit contract is de bezegeling van de toekomst waarin hij gelooft.

Zeven zegels

Datzelfde beeld zien we terugkomen in de Openbaring van Johannes. In hoofdstuk 5 stuiten we op een zwaar contract. Gesloten met maar liefst zeven partijen. Zeven zegels dekken de boekrol af waarop het contract beschreven staat. Over de inhoud wordt niets gezegd. Die wordt bekend verondersteld.

Het gaat nu om de vraag wie deze overeenkomst zal kunnen ratificeren. Dan wordt er naar de leeuw uit Juda gewezen en het lam voor de troon van God. Twee bekende beelden uit het boek Openbaring waarin we Jezus herkennen. Hij zal het doen. Aan hem wordt de uitvoering toevertrouwd.

>> Lees verder op pagina 3

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Protestantse Gemeente Wassenaar en verschijnt eenmaal per twee maanden.

Oplage:
1.650 exemplaren

Redactieadres:
Protestantse Gemeente Wassenaar
Kerkelijk bureau
Schoolstraat 4
2242 KH Wassenaar
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
www.pkn-wassenaar.nl
(070) 511 40 68

Openingstijden kerkelijk bureau:
Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
van 9.00-12.00 uur

Rekeningnummers:
NL50 FVLB 0699 8411 19
t.n.v. Protestantse Gemeente te
Wassenaar (kerkelijke bijdrage en
collectebonnen)

NL95 RABO 0128 0850 02
t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente
Wassenaar (diaconale giften en giften
kerkwebradio)

NL57 FVLB 0635 8167 25
t.n.v. Protestantse Gemeente Wassenaar
inzake kerkblad voor een vrijwillige
bijdrage

Redactie en redactieraad:
Nelleke van Duijn, Henk Hogewoning
(eindredactie), Rick van Keulen, Jilles de
Klerk, Marianne Mewissen, Kees Mos en
Maarten Steenbakker

Redactionele ondersteuning:
Ellen van der Vis en Ina van der Plas

Post voor de redactie:
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
of per post naar het kerkelijk bureau
(zie boven)

Realisatie en druk:
Station Drukwerk, Katwijk

(advertenties)

Ook dit jaar verzorgen wij graag uw aangiften.
Goed, voordelig en vertrouwd!

NR
MAATSCHAP REMMERSWAAL
accountants • belastingadviseurs
Maakt werk van uw zaak
Raadhuislaan 4 | 2242 CP Wassenaar | (070) 511 93 43
info@maatschap-remmerswaal.nl | www.maatschap-remmerswaal.nl

Beveiligingen
deskundig & betrouwbaar
Van Zuylen van Nijeveltstraat 244/246, 2242 LL Wassenaar

Ami BV
Beveiliging
Data
Electrotechniek
Telecom
EIB systemen
www.i-ami.nl
070-511 67 38

Wekelijkse en maandelijkse activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Maandagavond Wekelijks	Cantorij 19.30-21.30 uur	Kievietkerk	mw A. Jansen-Kot T (0252) 222 259
Dinsdagochtend Wekelijks	Openstelling kerk 10.30-12.30 uur	Dorpskerk/Stiltecentrum	mw K. Taal T (070) 511 12 49
Woensdagochtend Wekelijks	Ochtendgebed 10.00 uur	Kievietkerk	mw Sh. Keilholz T (070) 517 52 09
Woensdagavond Wekelijks	Cantorij 19.30 uur	Messiaskerk	C. van Delft T (071) 401 24 20
Vrijdagochtend 2e vrijdag van de maand	Zangmorgen 10.30-11.30 uur	Van Ommerenpark	mw N. van Duijn T (070) 511 62 15
Vrijdagmiddag Wekelijks	Viering 16.00 uur	Duinsteede	mw H. Postma T (070) 754 33 33
Vrijdagavond Wekelijks	Weeksluiting 19.00 uur	Sophieke Huis/Theaterzaal	ds. J.A.D. van der Boon T (070) 517 11 48
Vrijdagavond* Wekelijks	Rejoice 19.30-20.30 uur	Messiaskerk	J. van den Akker T (070) 517 97 90
Vrijdagavond (1 x per drie weken)*	Plexat (12-15 jaar) 21.00-22.30 uur	Messiaskerk	F. Hart f.a.hart@casema.nl

* Zie voor de data het programmaboekje en/of de website www.pkn-wassenaar.nl

Bijzondere activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Zaterdag 25 juni	Barbecue wijkgemeente Messiaskerk, 18.00-20.30 uur	Messiaskerk	Marianne Baaijens mjbaaijens@ziggo.nl
Zaterdagen 9 juli t/m 20 augustus	Promenadeconcert 16.00-16.30 uur	Dorpskerk	mw F. Gunneman T (070) 511 06 74

Jongerenreis naar Londen

Van 6 tot en met 8 mei bezochten zeven jongeren van onze kerk Londen, onder leiding van Jilles de Klerk en Marthe de Vries. Zij werden ontvangen door ds. Joost Röselaers van de Dutch Church, Neerlands oudste protestantse gemeente (gesticht in 1550)! Het kerkgebouw staat in de City, het financiële hart van Londen.

Door Jilles de Klerk

We werden meegenomen door een wereld van futuristische wolkenkrabbers en middeleeuwse steegjes vol borrelende juristen en bankiers. We bezochten Harry Potter-spots en eindigden onze rondleiding in stijl: in de pub. De jeugherberg waar we logeerden stond in het chique Notting Hill, maar we liepen op weg naar de grootste hindoeïstische tempel van Europa ook door de shabby buitenwijken van Londen met vuilnis en afgedankt huisraad in de voortuinen. Bovenin een dubbeldekker terug naar het centrum (leuk, maar de underground is sneller...) om daar op te gaan in Hamleys, een spectaculaire speelgoedzaak waar de drones je om de oren vliegen.

Mazzel

Na de Evensong in de St. Paul's terug naar de Dutch Church, waar we met jongeren van die gemeente de tekst van de kerkdienst op zondagmorgen bespraken.

Ds. Marthe de Vries en ds. Jilles de Klerk verwerkten de opmerkingen van de jongeren in hun overweging (à la Paris in Londen!). Het succes van zo'n jongerenreis zit natuurlijk niet in het programma. Dat hangt af van de onderlinge klik, de mazzel van prachtig weer en van een spelletje ('Weerwolven') dat met groot enthousiasme wordt gespeeld en dat jongeren van onze gemeente en van de Dutch Church verbindt. Hoe dan ook, we hebben allemaal enorm genoten van de trip naar Londen.

KAAS EN DELICATESSEN
EUROFROMAGE
Elke dinsdag op de markt in Wassenaar!

Nils Holger Moormann *Bookinist* bij Haasnoot interieurs in Wassenaar.
haasnoot interieurs
Langstraat 29 Wassenaar / haasnoot.com

Liesbeth Köhlenberg
tuinontwerp- en adviesburo
tel. 070 5140 660
www.ikohlenbergtuinen.nl

Vijfhonderd jaar protestantisme

Tegenstanders van excuses voor Luthers uitspraken, stellen dat Luther met deze uitspraken helemaal kind van zijn tijd is. Bovendien moesten niet alleen Joden het ontgelden. Turken, de paus, klaplopers en ongelovige christenen kregen er in die tijd op vergelijkbare wijze van langs. Zulke uitspraken passen in die tijd. Het is daarom niet fair Luther te beoordelen met de maatstaven van nu.

Niet anti-Joods

Overigens was de jonge Luther helemaal niet anti-Joods. Op de Rijksdag van Worms wordt hij juist aangeklaagd omdat hij beweerde dat Jezus een geboren Jood was. Het pamflet aan het eind van zijn leven is dan ook niet tekenend voor Luthers hele gedachtegoed. Daar komt bij dat Luthers visie op de Joden nooit de kern van het reformatorisch gedachtegoed is geworden. Er loopt ook geen directe en ononderbroken lijn van 1543 naar de verschrikkingen van de Jodenvervolging en hun vernietiging in de twintigste eeuw. Hitler heeft zich ook nooit op Luther beroepen. Hij baseerde zijn antisemitisme op een rassenleer. Dat is bij Luther anders. Hij heeft theologische bezwaren tegen het Jodendom: de Joden hebben Jezus, Gods zoon, gekruisigd. Zij hebben Jezus niet als de Messias aangenomen. Luther is daarom een anti-judaïst (hij bekritiseert de godsdienst), maar geen antisemiet (gericht tegen Joden als volk).

Ondanks deze argumenten heeft de Protestantse Kerk besloten haar afkeuring over Luthers uitspraken uit te spreken. Dat is naar mijn mening een goed besluit. Als we Luthers betekenis gedenken,

doen we meer dan herinneringen aan hem ophalen. Het gaat ook om de actuele betekenis van zijn denkbelden. Het is goed en ook heel protestants om dan oog te hebben voor kwalijke geluiden in de eigen traditie. Dat Luthers uitspraken passen in het beeld van zijn tijd, vind ik geen sterk argument. Ook de nazi's vertegenwoordigden in hun tijd de heersende opvatting en corrupte regeringsleiders van nu doen wat veel anderen in hun samenleving ook doen. Maakt het dat minder kwalijk?

Vergalopperen

Een ander argument is dat de kerkorde van de PKN spreekt over de onopgeefbare verbondenheid met het Joodse volk. Door niet te zwijgen over kwalijke uitspraken van Luther laat je zien dat die verbondenheid je ernst is. Na gesprekken tussen vertegenwoordigers van joodse zijde en van de kerk, gaf de kerk een verklaring uit waarin gezegd wordt: 'Er zijn reformatoren geweest die positieve dingen hebben gezegd over de relatie met het OT én het bestaande jodendom. Zelfs Luther was een tijd een van hen. In zijn latere jaren heeft hij zich volledig vergalopperd, vooral in zijn geschrift *Von den Juden und ihren Lügen*. Onfris, ontoelaatbaar, ongelukkig. Hoe je zijn visie op de joden precies moet verstaan, in welke context het staat, of het niet meer anti-judaïsme is dan antisemitisme – daar valt veel over te zeggen en dat is ook gebeurd. In ieder geval is het op geen enkele manier te verdedigen.' Het is niet de eerste verklaring op dit punt. Bij de herdenking van het 500ste geboortjaar van Luther, in 1983, werd een gezamenlijke verklaring opgesteld met eenzelfde strekking.

Wie gaat er mee naar Chanka?

Op 14 februari deed Pfarrer Siegfried Menthel uit Schmöckwitz tijdens een dienst in de Messiaskerk een oproep aan gemeenteleden om een bezoek te brengen aan Chanka. Inmiddels is er meer bekend.

De bedoeling is om circa veertien dagen te gaan in de periode februari of maart 2017. Na de vlucht naar Addis Abeba zullen de deelnemers 600 kilometer per jeep het binnenland in gaan voor een verblijf van enkele dagen in Chanka tussen de plaatselijke bevolking. De kosten van de reis zijn voor rekening van de

deelnemers. Deze zijn, gezien de geheel andere leefomstandigheden, relatief laag. Vereisten zijn dat men gezond is en over een goede conditie beschikt. Om te kijken of er voldoende animo is voor de reis, roepen wij belangstellenden op om zich aan te melden. Ook het achttal gemeenteleden dat zich in februari enthousiast toonde, vragen wij een mailtje te sturen. Mailt u naam, adres, telefoonnummer en het aantal personen naar ds. Kees Mos, nk.mos@planet.nl. Hij zal, bij voldoende deelnemers, samen met dominee Menthel als reis leider optreden.

Bijbelse en juridische contracten

In het evangelie wordt in het verhaal van de Emmausgangers de hele Bijbel (de boeken van Mozes, de Profeten en de Psalmen) als een contract voorgesteld. De opgestane Heer legt de reizigers uit wat erin staat en verzekert hen dat God de inhoud zorgvuldig zal naleven (Lukas 24,49).

Juridisch contract

In juridische zin wordt een contract geboren uit voorzichtigheid, uit aarzeling, onzekerheid, wantrouwen. We moeten het opschrijven, zeggen we tegen elkaar. Dan hebben we iets om op terug te vallen als het onverhoopt niet goed mocht gaan. Of we zetten elkaar ermee onder druk, dwingen de ander om te tekenen,

of we knippen het rond. In de Bijbel is een contract een teken van hoop. Een beeld voor Gods nieuwe wereld die in Jezus is aangebroken. Een belofte van een andere tijd. Een Bijbels contract zet ons in de ruimte. Laat ons zien hoe het worden zal.

Dat geldt hopelijk ook voor het rapport over de toekomst van de Wassenaarse kerk dat dit voorjaar door de drie wijkgemeenten is geaccepteerd. Ook dit kun je als een contract zien. Als we dit steeds tegen het Bijbels licht weten te houden, zullen alle voorstellen daadwerkelijk tot leven komen, en zal dit contract dat wij met elkaar hebben gesloten, ons de weg wijzen naar Gods nieuwe wereld.

Indrukwekkende herdenking

Dodenherdenking 4 mei 2016. De gemeente Wassenaar herdenkt de doden samen met de Raad van Kerken Wassenaar.

In kerk De Goede Herder is het stil. Via een geluidsverbinding volgen we de plechtigheid bij het monument op de Schouwweg. Overal in de kerk branden kaarsen. In het middenpad voor het liturgisch centrum staat een tafel met kaarsjes die een voor een ontstoken worden bij het lezen van de 306 namen van plaatsgenoten en hen die slachtoffer werden van het oorlogsgeweld in en rond Wassenaar, op het slagveld,

op zee, afgevoerd naar concentratie- en vernietigingskampen. Voor de talloze slachtoffers die gefusilleerd werden op de Waalsdorpervlakte werd een zelfde aantal kaarsen aangestoken.

Bij ieder nieuw lichtje dat opvlamt, worden we dieper meegetrokken in de waanzin van oorlog: onbegrip en verontwaardiging om de vernietiging van zoveel mensenlevens, van volwassenen en van kinderen die niet meer hadden misdaan dan geboren te zijn. Op deze vierde mei komen zij uit de anonimiteit bij het noemen van hun namen in het licht: opdat wij niet vergeten.

(advertenties)

VAN EDE

INTERNATIONAL MOVING

VERLENGDE HOGE KLEI 60 - WASSENAAR - HOLLAND

WWW.VANEDE.COM - T.(070) 511 34 26

STERK IN VERHUIZEN.

SINDS 1923

“De tijd is rijp om verdere stappen te zetten”

Op dinsdag 19 april nam de algemene kerkenraad het eindrapport van de commissie PGW Toekomst in ontvangst. Preses Henk Meeldijk sprak namens de AKR zijn waardering en dank uit aan de commissie. Het rapport werd door de AKR met algemene stemmen aanvaard, waarna de commissie werd ontbonden. Met Henk Meeldijk nemen we de stand van zaken door.

Door Jilles de Klerk

Er ligt een rapport over de toekomst van de Protestantse Gemeente Wassenaar. Ben je tevreden over wat er tot nu toe bereikt is?

“Zeker. Er is de afgelopen maanden door veel mensen heel hard gewerkt. Ik bedoel dan natuurlijk allereerst de commissie PGWT. De leden van die commissie hebben al hun tijd en energie gegeven om tot dit resultaat te komen. Vele avonden en zaterdagen zijn aan het rapport besteed. En het resultaat is er naar. De commis-

sie zelf is een voorbeeld van hoe nauwe samenwerking binnen de PGW vruchten af kan werpen. Er waren verschillen van mening, er is stevig gediscussieerd, maar de noodzaak om er samen uit te komen werd ook sterk gevoeld. Vanuit die verbondenheid zijn ze tot dit rapport gekomen. Hulde daarvoor. Ook de grote opkomst op de twee gemeenteavonden stemt tot tevredenheid. Het laat zien hoe betrokken mensen zijn bij de protestantse gemeente in ons dorp. Bovendien spreekt er de bereidheid uit om gezamenlijk aan de toekomst te werken.”

Dit is niet het eerste rapport over de toekomst van de PGW. Tot enorme veranderingen hebben eerdere rapporten niet geleid. Wordt dat bij dit rapport anders?

“Dit rapport is mede zo snel tot stand komen doordat voortgebouwd kon worden op eerdere rapporten. Die bewezen dus alsnog hun dienst. Overigens leidden die ook al tot veranderingen. Het huidige

gezamenlijke kerkblad, *Gemeentenieuws*, is daar een voorbeeld van. Bovendien doen we al veel samen. Er is een centrale diaconie, één college van kerkrentmeesters en er zijn gezamenlijke diensten. Blijkbaar is de tijd nu rijp stappen te zetten die al eerder werden voorgesteld, maar die niet gerealiseerd zijn. Dit rapport zet de lijn van eerdere rapporten voort en intensiveert die. Heel concreet: er is nu al een ad hoc commissie erediensdienst ingesteld. Vertegenwoordigers van de drie kerken stellen daarin met elkaar het rooster van de kerkdiensten voor 2017 samen. Ze houden rekening met bijzondere zondagen in de verschillende kerken. Tegelijkertijd doet die commissie creatieve voorstellen voor meer gezamenlijkheid in toekomstige kerkdiensten.”

Dat klinkt nog niet heel revolutionair. “Revolutie zet de boel op z'n kop en creëert chaos. Ons gaat het om vernieuwing. En vernieuwing gaat stapsgewijs. De grootste verandering wordt dat de

De commissie Toekomst PGW

(advertenties)

ALLE AANDACHT
VOOR AFSCHEID
NAAR WENS EN
HERINNERING

omen
UITVAARTZORG
MET MEERWAARDE

EDWARD KARDOL

Oostdorperweg 151
2242 NJ Wassenaar
☎ 070 514 61 00

info@omen-uitvaartzorg.nl
www.omen-uitvaartzorg.nl

FACILITEITEN VOOR HET VERZORGEN VAN:

- UITVAARTEN
- OVERLEDENEN
- OPBARINGEN
- CONDOLEANCES
- AFSCHEIDSBIJENKOMSTEN
- MEMORIALS

INFORMATIEPUNT VOOR HET:

- BESPREKEN VAN UITVAARTEN
- REGISTREREN VAN UITVAARTWENSEN
- DEPOSITO EN UITVAARTVERZEKERINGEN
- GEDENKTEKENS - URNEN - SIERADEN
- UITVAARTKISTEN

Niek van Wijk nieuwe voorzitter Stichting Monument Dorpskerk

De kosten voor het onderhoud van de Dorpskerk zijn voor de gemeenteleden van de Protestantse Gemeente Wassenaar. Maar zij kunnen niet uitsluitend ten laste komen van de leden. De kerk is van ons allemaal en is gezichtsbepalend in het historisch hart van Wassenaar. Die gedachte heeft geleid tot de oprichting van de Stichting Monument Dorpskerk, die dit jaar een nieuwe voorzitter kreeg: Niek van Wijk.

Door John Mewissen

Twee dorpsgenoten – Mr. L. Wolfsbergen en Mr. D.C.W. van de Velde – maakten het voor alle inwoners van Wassenaar mogelijk om een financiële bijdrage te geven. Zij richtten in 1984 de Stichting Dorpskerk Wassenaar op. De eerste voorzitter – de heer Van Nouhuys –

overleed in 1987 en werd opgevolgd door Mr. R. Wijnen. De heer Wijnen heeft het voorzitterschap vervuld tot 2016. De eerste cheque was 10.000 gulden groot. Dankzij de inzet van het bestuur groeide het bedrag tot € 25.000 in 2016.

Notaris

De nieuwe voorzitter, Mr. N.P.C. van Wijk (Niek), is notaris. Zijn onderhoudende toespraak bij de overhandiging van de jaarlijkse cheque was een aangenaam college over schenkingen en last. De last bij de jaarlijkse schenkingen van de Stichting Dorpskerk betreft de 'oormerking'. Zo'n bedrag is bestemd voor een specifiek deel van de restauratie. Het stichtingsbestuur stelt de doelen vast. In dit bestuur geeft de vertegenwoordiger van de kerkrentmeesters aan wat prioriteit heeft.

De nieuwe voorzitter Van Wijk bedankte de aftredende voorzitter Wijnen voor zijn grote verdiensten met een bijzonder geschenk: een gezicht op de Dorpskerk van de hand van de Wassenaarse schilder Dick van Swinderen.

drie kerken binnen afzienbare tijd vanuit één kerkenraad bestuurd zullen worden. Dit betekent dat we voortaan bestuurlijk verantwoordelijk zijn niet alleen voor onze eigen wijk, maar met elkaar voor alle drie de wijken. Er zijn nog andere stappen die gezet moeten worden. Maar dit is een heel belangrijke stap om te komen tot een Protestantse Gemeente Wassenaar die werkt en voelt als één geheel."

Wat zijn voor de AKR de volgende stappen?

"In het rapport wordt het voorstel gedaan om namens iedere wijk een informateur te benoemen. Het moderamen van de AKR gaat samen met die informateurs zich buigen over de taakomschrijving van vier nieuwe commissies: eredienst, leerhuis, kerk & samenleving en communicatie. Ze gaan ook kijken naar de samenstelling en werkwijze van de nieuwe, ene, gezamenlijke kerkenraad. De plaatselijke regeling moet daarvoor worden aangepast. En er zijn nog andere zaken die geregeld moeten worden. Er is vanuit de kerkenraden en op de gemeentevenonden gevraagd om aparte aandacht voor jeugdwerk. Dat vind je in het eindrapport terug. Voor het jeugdwerk zullen dan ook

nieuwe voorstellen worden gedaan. Het is de bedoeling dat er in de juni-vergadering van de AKR een voorstel ligt. Als die voorstellen worden aangenomen zijn we weer een stap verder."

Wat gaan de gemeenteleden hier van merken?

"Als gemeentelid zul je in de zondagse kerkdienst of in de eigen kring van deze veranderingen niet direct iets merken. Maar zodra de nieuwe kerkenraad aantreedt en de nieuwe wijkraden beginnen, zie je de eerste veranderingen in de samenstelling van de raden. De nieuwe kerkenraad zal ook nieuw beleid ontwikkelen en zich voorbereiden op de situatie waarin één van de predikanten zijn functie neerlegt. Ik hoop dat iedereen zal merken dat wijken, kerkenraden, predikanten en gemeenteleden veel meer in gezamenlijkheid optrekken. Daarbij is ruimte voor diversiteit. Die moeten we meer en meer als een verrijking van de PGW gaan ervaren. Dat alles is met dit rapport in gang gezet. De vaststelling van het rapport van de commissie PGWT is niet het eind van een traject, maar het begin van een proces om samen op weg te gaan, met elkaar en voor elkaar!"

Op Koningsdag overhandigde de nieuwe voorzitter van de Stichting Dorpskerk Wassenaar, Niek van Wijk (rechts), aan de voorzitter van het college van kerkrentmeesters, Maarten Ouwens, een cheque ter waarde van € 25.000. Dit bedrag is bestemd voor onderhouds- en restauratiewerkzaamheden aan de monumentale kerk. Dit jaar zal het bedrag worden besteed aan het vergulden van de wijzerplaat en de cijfers van de klok op de kerktoeren en een gedeelte voor het schilderen van het orgel.

Naast nog een andere vertegenwoordiger van het kerkbestuur komen de overige bestuursleden uit diverse geledingen van de bevolking. Zo staat in de statuten dat een bestuurslid wordt voorgedragen door de winkeliersvereniging en de Historische Vereniging Oud Wassenaar. Het bestuur streeft er naar dat ook iemand met een bouwkundige achtergrond deel uit gaat maken van het bestuur. De nieuwe voorzitter neemt de uitdaging aan om de stichting te profileren en om meer Wassenaarders te bewegen om hun steentje bij te dragen. "We profiteren allemaal van dit gebouw en we willen het behouden voor de komende generaties. Ik maak me zorgen over de terugtrekkende overheid met waarschijnlijk als consequentie afnemende subsidies. We moeten als burgers ook zelf aan de slag."

Consensus

Niek heeft ervaring opgedaan bij het werven van fondsen voor de restauratie en het herstel van het Haarlemse Huis te Kleef, de Kaatsbaan, enig overblijfsel van het kasteel van Hendrick van Brederode, strijdmakker van Willem van Oranje. Hij was voorzitter van de Oranjevereniging

en de Wassenaarse Jazz Sociëteit en secretaris van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie. Boeiend vindt hij zijn werk als raadsheer-plaatsvervanger bij het Gerechtshof Den Haag. "Als dorpsnotaris moest ik bij erfeniskwesties altijd zoeken naar consensus, als rechter kun je in overleg met je mede-raadsheren beslissingen nemen." Diplomatiek als hij is, laat hij zich niet verlokken tot een uitspraak bij de vraag of we niet beter de Dorpskerk kunnen schenken aan de gemeente, met als last het recht om de kerk voor de eredienst te behouden. En zou de betrokkenheid niet vergroot worden als men bijeenkomsten voor 'Vrienden van de Dorpskerk' organiseert zoals musea dat met succes doen? "We gaan de komende periode een plan maken." De Franse schrijver Gustave Flaubert zegt in zijn roman *Madame Bovary*. 'Dans chaque notaire il y a un poète qui pleure'. Geldt dat ook voor Niek? Hij houdt van snelle auto's. Had hij autocoureur willen worden? "Ik word geboeid door *Le petit prince* van Antoine de Saint-Exupéry, maar vooral door *Terre des Hommes*."

Column | Rick van Keulen

Weerstand en ken u zelve

Het kan u als lid van de Protestantse Gemeente Wassenaar niet zijn ontgaan dat wij in een verandertraject zitten. Meerdere artikelen in deze uitgave hebben als thema 'veranderen'. In organisaties en bedrijven is het een bekend begrip en ook op veel andere plaatsen komt u het tegen.

Waarom staat de titel 'Weerstand en ken u zelve' boven deze column? Spiritueel gezien is 'ken u zelve' van hoge universele waarde in alle processen om aan onszelf en aan een betere samenleving te werken. En hoe werk je aan een betere samenleving? Ik meen door te veranderen met oog voor de omgeving en door hierover te communiceren.

Ik hoor u nu al bijna denken: er verandert al zoveel, waarom verandert dan ook mijn kerk? Het antwoord: ook de ontwikkeling in de kerk gaat door. Denk hierbij aan de verschillende varianten waarin de Bijbel wordt uitgebracht (de Bijbel voor Dummies, de Bijbel in gewone taal), het nieuwe liedboek en de oecumenische diensten, waarbij onze dorpsgenoten van een andere geloofsrichting opeens gewoon heel leuke mensen blijken te zijn.

Een veranderende samenleving vraagt om veranderende mensen. Daar hoort weerstand bij. Weerstand is een natuurlijk verschijnsel waarmee wij ons beschermen tegen zaken die mogelijk gevaarlijk zijn. Maar het is geen natuurlijk verschijnsel dat iedereen tegen verandering is. Integendeel, veranderen kan zelfs leuk zijn. Er ontstaat een nieuwe manier van denken en dat leidt tot nieuwe kansen, nieuwe dingen en – dat bovenal – vooruitgang. Niet iedereen is zoals ik en mijn enthousiasme moet ik ook geregeld temperen. Mijn boodschap: ga bij een verandering met elkaar in gesprek, niet om te overtuigen maar om elkaar te helpen en wederzijds begrip te tonen. Houdt in uw achterhoofd: wat verandert er nu eigenlijk? Waarmee ik terug kom op: ken u zelve en heb oog voor de ander.

Mooie verandertijd gewenst!

(advertenties)

De Horsten
uitvaartverzorging
WASSENAAR & VOORSCHOTEN

Een vertrouwd gezicht in Wassenaar & Voorschoten

Wanneer u in uw directe omgeving te maken krijgt met een overlijden, kunt u - 24 uur per dag - contact met ons opnemen

www.dehorstenuitvaartverzorging.nl
info@dehorstenuitvaartverzorging.nl

Wassenaar: tel. 070 - 514 43 45 (24 uur per dag)
Voorschoten: tel. 071 - 561 08 00 (24 uur per dag)

De Horsten Uitvaartverzorging, Postbus 1011, 2240 BA Wassenaar

“De kerk moet een vertrekpunt zijn”

De kerk bestaat niet zonder haar gemeenteleden. Hoe kan zij de verbinding maken tussen de verschillende leden met elk hun eigen kijk op de wereld? Met de blik op de toekomst gericht is het goed om kennis te maken met de diversiteit en gemeenschappelijkheid. Wat is het dat ons bindt en waarin verschillen wij? Een terugkerend profiel van gemeenteleden die zomaar gekozen zijn. Deze keer spraken wij met Paul en Dorotty Koster, midden in een hectische tijd vlak na de geboorte van hun derde kindje.

Door Maarten Steenbakker

Hoe is jullie binding met de Protestantse Gemeente Wassenaar ontstaan?

Paul: “Wij zijn beiden van huis uit christelijk opgevoed, de kerk hoorde er gewoon bij. Het was ook heel vanzelfsprekend om actief bij de kerk betrokken te zijn. Voor je geloof heb je niet per se een kerk als instituut nodig, maar het is wel fijn om een plek te hebben waar je samenkomt. Per toeval kwamen wij in Wassenaar terecht, waar wij gingen samenwonen. Toen we ons inschreven, waren we ook op zoek naar een kerk om in te trouwen. De Messiaskerk was het dichtste bij en wij hadden een goede klik met Kees Mos. Zo kwamen we binnen in de PGW.”

Dorotty: “Vrij kort na ons huwelijk werd Paul gevraagd om pastoraal ouderling te worden. Als er zo'n beroep op je wordt gedaan, moet je wel zwaarwegende argumenten hebben om ervoor te bedanken. Het was dus logisch dat Paul zich bereid toonde om deel uit te maken van de kerkenraad van de Messiaskerk. Uiteindelijk is Paul zelfs voorzitter van de kerkenraad geworden, gevolgd door een taak als ouderling voor het jeugdwerk.”

En op welke manier zijn jullie nu nog steeds verbonden aan de kerk?

Paul: “Beiden zijn wij nog steeds nauw betrokken bij het kerkelijk leven in de Messiaskerk. Dorotty doet bijvoorbeeld crèchediensten en ik bedien de beamer tijdens de eredienst. Het combineren van al deze activiteiten met een druk gezinsleven en een drukke baan kost moeite, maar het is ook nodig om te zorgen dat de kerk naar behoren blijft functioneren. Wij

voelen ons op een heel natuurlijke manier verbonden met de kerk, zowel voor onze sociale contacten als ook voor de beleving van het geloof. We willen echt deel uitmaken van de gemeenschap en willen onze kinderen er ook in laten opgroeien.”

Wat zou er aan de kerk kunnen verbeteren om (nog) meer aan te sluiten bij jullie?

Dorotty: “De kerk is niet per definitie meer aansprekend voor jonge mensen. We moeten het vooral zoeken op de kruispunten in het leven van mensen. Denk aan belangrijke momenten als trouwen en dopen, maar ook aan rouwen. Dan zoek je elkaar op en speelt de kerk een belangrijke rol. Natuurlijk is er de eredienst op zondag, maar er zijn nog veel meer lijnen waarlangs je contact kunt leggen. Het is belangrijk om niet krampachtig te blijven zoeken naar hoe je mensen kunt binden aan de eredienst. Wat voor de één bindend is, is voor de ander juist afstotend.”

In welke richting moet de kerk zich volgens jullie bewegen in de toekomst?

Paul: “De kerk moet echt een vertrekpunt zijn voor geloofsbeleving en verdieping. Hoe het nu is, is het niet zaligmakend voor de toekomst. We zijn er zelf verantwoordelijk voor om er iets van te maken,

om het te laten groeien en bloeien. Een behoefte hebben, betekent automatisch ook zelf het initiatief nemen. We moeten niet proberen om de gemeenschap vooral te verenigen op de zondagochtend.

De kerk moet faciliterend zijn voor eigen initiatief van de gemeenteleden, ook als die een andere richting opgaan dan de traditionele paden. Denk aan het opzetten van nieuwe gespreksgroepen of andere manieren om elkaar te ontmoeten.”

Wat deed de diaconie in 2015?

In het onlangs uitgebrachte jaarverslag doet de diaconie verslag van de activiteiten in 2015. Wat waren de belangrijkste zaken vorig jaar? Hieronder een samenvatting.

Wie meer wil weten, kan terecht op de website van de Protestantse Gemeente Wassenaar waar het volledige jaarverslag en de jaarrekening binnenkort te vinden zijn.

Wat doet de diaconie op maatschappelijk gebied?

Een van de kerntaken van de diaconie is maatschappelijk werk binnen en buiten de kerkelijke gemeente. Toegang krijgen tot voorzieningen van de overheid wordt steeds moeilijker en de gebeurtenissen

van de afgelopen jaren laten ook in onze welvarende samenleving sporen na.

Vaker dan tot dusver wordt op de diaconie een beroep gedaan om onze naaste een steun in de rug te geven. Om op deze verzoeken praktisch en snel te reageren, zijn de contacten geïntensiveerd met professionals op het terrein van maatschappelijk werk en crisisopvang in de gemeente Wassenaar. Het gaat onder andere om hulp aan gezinnen die tussen wal en schip vallen door gewijzigde opvangfaciliteiten, of waar onwenselijke situaties voor bijvoorbeeld kinderen ontstonden.

De eerste concrete resultaten zijn er. Het is jammer dat dit noodzakelijk is, wel is het bemoedigend dat de diaconie beter op de radar staat.

Wat was de inbreng van de diaconie bij de hulp aan vluchtelingen?

Op initiatief van de diakenen in de Dorpskerk heeft de Wassenaarse Raad van Kerken een coördinatieteam vluchtelingen in het leven geroepen. Er werd geholpen bij het aanbieden van taallessen, vluchtelingendiners en bij de opzet van een inloophuis.

De financiering gebeurde door de gezamenlijke kerken en de diaconie, door giften uit onze eigen gemeente en door een stevige bijdrage van de burgerlijke gemeente Wassenaar. Zeer welkom was de hulp in natura van de kerkrentmeesters, door het gratis ter beschikking stellen van ruimten, personeel en overige faciliteiten.

Hoeveel geld is er opgehaald in 2015?

In het collecterooster van 2015 zijn nieuwe collectiedoelen opgenomen. Ruimte werd gemaakt voor plaatselijk diaconaal werk waarmee stille hulp kon worden geboden. Daarnaast zijn er op vluchtelingen gerichte doelen (Vluchtelingenwerk Nederland, stichting Gave, plaatselijk vluchtelingenwerk) en door de landelijke kerk ondersteunde fondsen opgenomen. De collecteopbrengst bedroeg in totaal € 39.382 (2014: € 40.168).

Ook worden jaarlijks een tweetal productinzamelingsacties gehouden voor de Voedselbank in Wassenaar.

De collectes voor hulp in noodsituaties brachten € 7.788 op (2014: € 6.352). In 2015 waren de doelen hulpverlening aan oorlogsvluchtelingen uit Syrië, aardbevingsslachtoffers in Nepal en plaatselijke hulp aan vluchtelingen. Verheugend is dat in 2015 vanuit eigen kring en daarbuiten substantiële giften binnenkwamen voor respectievelijk vluchtelingendiners en Chanka.

Hoe zit het met het eigen vermogen van de diaconie?

De diaconie beschikt over eigen vermogen zodat geen jaarlijkse diaconale bijdrage van kerkleden hoeft te worden gevraagd. Dat vermogen is noodzakelijk voor de lange termijn, als continuïteitsreserve. Uit de opbrengsten van de belegging van dit eigen vermogen worden de jaarlijks noodzakelijke uitgaven van de diaconie betaald. De instandhouding en verantwoorde belegging van dat vermogen heeft daarom bijzondere aandacht.

Monuta

Dat was pas een mooie uitvaart.

Maar hoe regel je zoiets?

Van muziek tot rouwauto: in Monuta Uitvaartwens kunt u al uw wensen vastleggen. Kijk op monuta.nl of bel ons voor een afspraak.

Bij Monuta in Leiden denken we graag met u mee.

Bel 071 - 521 32 31

Monuta Van der Luit
Willem de Zwijgerlaan 179, Leiden

Bel 071 - 573 08 30

Monuta 't Leidse Huys & Soek
Gitstraat 1, Leiden
www.monuta.nl

Kinderkunstproject rond David in de Messiaskerk

Dit jaar is David het onderwerp voor het jaarlijkse kunstproject dat georganiseerd wordt door de leiding van de kinderwoorddienst in de Messiaskerk. Aan dit kunstproject werken niet alleen de kinderen van de Messiaskerk mee, maar ook verschillende groepen van de Herenwegschool, de Bloemcampschool en de Den Deijlschool.

De kinderen van de kinderwoorddienst krijgen op drie zondagen (5, 12 en 19 juni) verhalen over David te horen en maken hier een werkstuk bij. Op 26 juni is er een afsluitende dienst waarna er een tentoonstelling geopend wordt. Ook de gemeente gaat een steentje bijdragen aan de tentoonstelling. De kinderen op de scholen krijgen via de juffen een verhaal (of verhalen) te horen waarbij ze dan bij één verhaal een werkstuk maken. Op 6 juli komen de scholen naar de Messiaskerk toe om hun werk te presenteren

en de tentoonstelling te bekijken. De tentoonstelling is in juli en augustus na de diensten op zondag te zien en op andere momenten wanneer de kerk open is. De drie verhalen over David zijn:

5 juni, David de herder: Samuël gaat naar Bethlehem om David tot koning te zalven. David is de jongste van acht zonen. Hij is herder en maakt liederen (psalmen): psalm 23, 'De Heer is mijn herder'.

12 juni, David en Goliath: de Filistijnen vallen Israël aan. Koning Saul durft niet aan te vallen. David komt eten brengen bij zijn broers in het leger. David hoort het brullen van de reus Goliath. David gaat de reus tegemoet met slinger en steen en met de hulp van God. David overwint de reus.

19 juni, David wordt koning: David moet vluchten voor koning Saul. Koning Saul achtervolgt David. David spaart koning Saul en wordt tot koning uitgeroepen na de dood van koning Saul.

Er zit muziek in de Dorpskerk

De Dorpskerk biedt al jaren onderdak aan uiteenlopende muzikale optredens van buiten. Vocaliter, Wassenaars Kamerkoor, Excelsior en een schier eindeloze reeks van uitvoerenden zingen en blazen het dak eraf. Daarnaast zwaaien de deuren open voor de zomerse promenadeconcerten en de vertrouwde orgelconcerten waarin musici uit de regio publiek en platform vinden.

Reguliere kerkdiensten

Naast de gezamenlijk georganiseerde cantatediensten met uitvoerenden als het Haagse Barokgezelschap, Leids Cantate Consort en Drechtsteden Bachkoor van de drie protestantse kerken in Wassenaar, worden in de Dorpskerk periodiek musici en ensembles ter ondersteuning van de reguliere kerkdiensten op de zondagmorgen uitgenodigd.

In april was de jonge bariton Job Hubatka te gast. Op 29 mei zal het Pancras Consort uit Leiden met onder andere het *Jubilate Deo* van Stanford en Howells' *Prayer for the Peace of Jerusalem* medewerking verlenen aan de dienst. Op 26 juni schalt de *Posaune* van de jonge trombonist Adriaan van der Louw (van *Slide Factory* tot *Gergiev Festival*) door de kerk. Hij vertolkt werk van Haendel en Marcello.

Orgelconcerten

Aan de invulling van de muziekdiensten in de maanden daarna wordt gewerkt, maar dat ziet er nu al goed uit. Gevoegd bij de serie al geplande cantatediensten en (orgel)concerten kan gerust worden beweerd dat er muziek zit in de Dorpskerk.

Vragen van lezers

Vraag

Wat doet de classis en wat merken wij daarvan in de plaatselijke gemeente?

Antwoord van Kees Mos

De classis (latijn, letterlijke betekenis: vloot, meervoud classes) brengt een aantal gemeenten in een bepaalde regio bij elkaar om de onderlinge band tussen die gemeenten te bewaren en toezicht op die gemeenten te houden. Ook zaken die niet door de plaatselijke gemeenten geregeld kunnen worden (zoals bepaalde vrijstellingen voor predikanten) worden door de classis afgehandeld.

Momenteel zijn er 74 classes in Nederland. Volgens het beleidsplan voor 2025, dat vorig jaar door de synode werd aanvaard, zal dit aantal worden teruggebracht tot ongeveer acht, elk met een soort bisschop aan het hoofd. In de huidige structuur worden uit de plaatselijke gemeenten volgens een bepaald rooster (verdeeld over predikanten, ouderlingen en diakenen) telkens twee leden voor een periode van vier jaar afgevaardigd naar de classis. Zij wijzen op hun beurt de visitatoren (toezichhouders) en de afgevaardigde naar de generale synode aan.

De afgevaardigden naar de classes en de synode stemmen zonder last en ruggespraak. In de classis Leiden – de classis waar onze gemeente deel van uitmaakt – wordt vier à vijf keer per jaar vergaderd. Tijdens deze vergaderingen wordt veel tijd en aandacht besteed aan een belangrijk (lees actueel) onderwerp, met als oogmerk dat de afgevaardigden hierover verslag doen in de vergadering van hun kerkenraad. Voor de vergadering die deze maand door de classis Leiden in Oude Wetering wordt gehouden, zal dat zijn de uitwisseling van de ervaringen door gemeenten opgedaan bij de opvang van vluchtelingen in onze regio.

Heeft u ook een vraag? Stuur deze naar de redactie (zie colofon).

Gericht naar
uw persoonlijke wensen

Verzorgen van en hulp bij
verzekeringen en deposito's

Diverse uitvaartcentra beschikbaar,
o.a. 'Sorghvliet',
Groot Hertoginnelaan,
's-Gravenhage

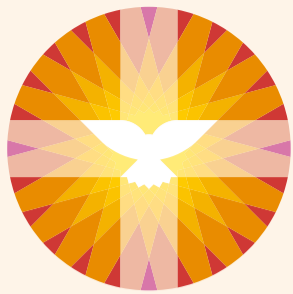
Kantoor
Jan van Nassastraat 110
's-Gravenhage

Tel. (070) 350 7000
(dag en nacht)

info@engelenenspoor.nl

www.engelenenspoor.nl

Redactioneel Perspectief bij verandering

Ook dit zomernummer heeft als thema 'veranderen', net als de vorige editie van het kerkblad. Dit is mede vanwege het rapport van de commissie Toekomst PGW dat inmiddels is aangenomen door de kerkenraden. U leest in het interview met AKR-preses Henk Meeldijk over de vervolgstappen die de veranderingen gestalte moeten geven.

De meditatie over het contract in Bijbels perspectief (op pagina 1 en 3) gaat in op onze behoefte om toch vooral zekerheid te scheppen door de kleine lettertjes: dat menselijk perspectief kantelt.

De diaconie kijkt terug, maar schetst ook hoe de taak om mensen in nood te helpen, in de toekomst wordt ingevuld.

En ook het artikel over de Stichting Monument Dorpskerk met de nieuwe voorzitter staat in het teken van vooruit zien.

Het openingsartikel gaat in op de worsteling om op de juiste wijze afstand te nemen van bepaalde verwerpelijke uitspraken van de grote kerkhervormer Maarten Luther: verandering van perspectief. Kortom, veranderen als constante. Veel leesplezier!

Marianne Mewissen

Barbecue Messiaskerk

Op de laatste zaterdag van juni organiseert de Messiaskerk de jaarlijkse barbecue. Vlak voordat de zomervakanties beginnen, is het mooi om met elkaar de vele activiteiten af te sluiten.

Er heerst een ongedwongen sfeer, waarin mensen zittend aan de klaargezette tafels, een stukje vlees en wat stokbrood eten en daarbij een glaasje drinken. De organisatie gaat ervan uit dat zo'n honderd mensen zich opgeven, maar als er onverwacht extra mensen komen, zijn ook die van harte welkom. In juni worden voorafgaand aan de zondagse diensten de uitnodigingen uitgedeeld. Men kan zich ook via mjbaaijens@ziggo.nl opgeven.

Er wordt gewerkt met consumptiebonnen, die vooraf gekocht kunnen worden. De ervaring heeft geleerd dat zelfs het weer geen spelbreker is, want als het feest niet buiten kan plaatsvinden, dan is het ook in de hal heel gezellig.

Kerkdiensten

Dorpskerk, Plein 3, tel. 070 - 511 35 20 | ds. J.A.D. van der Boon, tel. 070 - 517 11 48
Kievietskerk, Oranjelaan 2, tel. 070 - 517 97 24 | ds. J.M. de Klerk, tel. 070 - 889 03 33
Messiaskerk, Zijllaan 57, tel. 070 - 511 55 82 | ds. N.K. Mos, tel. 071 - 542 62 74

Alle kerkdiensten beginnen om 10.00 uur, tenzij anders aangegeven.

Kijk voor actuele informatie over de kerkdiensten op de website: www.pkn-wassenaar.nl

	Dorpskerk	Kievietskerk	Messiaskerk
Zondag 5 juni	ds. F. Ort (Dieren)	ds. J.M. de Klerk Vorbereid door kring Basics	mw ds. H. van Gosliga (Hazerswoude)
Zondag 12 juni	dhr P. Visser (Sneek)	ds. J.M. de Klerk Dienst van Woord en Tafel	ds. N.K. Mos Dienst van Woord en Tafel
Zondag 19 juni	ds. J.A.D. van der Boon 19.15 uur, ds. J.M. de Klerk Cantatedienst	ds. J.M. de Klerk	ds. N.K. Mos
Zondag 26 juni	ds. J.A.D. van der Boon m.m.v. Adriaan van der Louw, trombone	dhr J. Greven (Blaricum)	ds. N.K. Mos Gezinsdienst en opening kinderkunsttentoonstelling
Zondag 3 juli	ds. J.A.D. van der Boon	ds. J.M. de Klerk Boerderijdienst Raaphorstlaan 18	ds. B. Schoone (Poeldijk)
Zondag 10 juli	ds. J.A.D. van der Boon	ds. J.M. de Klerk	dhr P. Koster (Den Haag)
Zondag 17 juli	mw ds. M. Buitenwerf (Amstelveen)	ds. J.M. de Klerk	mw drs. R.C.G. Schultheiss (Sassenheim)
Zondag 24 juli	ds. J.A.D. van der Boon	ds. B. Hengeveld (Huizen)	mw drs. H. Middel (Leiden)
Zaterdag 31 juli	ds. J.A.D. van der Boon	mw drs. R.C.G. Schultheiss (Sassenheim)	dhr P. Koster (Den Haag)

Opbrengst kerst-dvd voor Tanzania

De opbrengst van de kinderkerst-dvd, die in december 2015 werd verkocht in de Dorpskerk, is geschonken aan de Kigoma Pamoja Foundation, waarmee onder andere lessen op school worden bekostigd. Voorafgaand aan de verkoop brachten enkele leden van deze stichting een bezoek aan de kindernevendienst om te vertellen over het leven van de kinderen in Kigoma, Tanzania. Zie voor meer informatie: www.kipamo.nl.

Het volgende nummer...
...verschijnt in de laatste week van juli

Schilderij Lentebazaar

Dit kleurrijke schilderij, gemaakt door de kinderen van de kindernevendienst van de Kievietskerk en met hulp van juf Carolina van de Kievietschool, is voor een mooi bedrag geveild op de Lentebazaar van 16 april. Er waren veel bezoekers en de organisatie is blij met de opbrengst. Een deel gaat naar de Stichting Jarige Job. Deze stichting ondersteunt gezinnen in armoede met een verjaardagsbox voor hun kinderen.